

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มนุษย์เราเป็นสัตว์สังคมที่ทำการพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ มีการพัฒนาความคิดความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา และรู้จักบันทึกความรู้ความสามารถและสังสรรค์ความรู้ต่างๆที่ได้คิดค้นพบไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่เราเรียกว่าหนังสือ ซึ่งมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสาร เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคนในสังคม ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมความรู้เรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิด ได้อ่าน และเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความและมีประโยชน์อันประมาณมิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์ จะเห็นแล้วว่า หนังสือเปรียบเสมือนละครโรงใหญ่ หนังสือหลายชนิด อาทิ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้นสามารถทำจำลองชีวิต จิตวิญญาณ ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ อีกทั้งยังให้ความรื่นรมย์และเรียนรู้ชีวิตได้ด้วยในขณะเดียวกัน หนังสือเป็นผู้พิชิตชี้ทางในการดำเนินชีวิตและชี้ทางแก้ไขในสิ่งที่ผิดให้กับชีวิตมนุษย์ อีกทั้งให้ข้อธรรมะชำระจิต เป็นแสงธรรมส่องชีวิต ซึ่งเราสามารถหาอ่านศึกษาค้นคว้าหนังสือที่ให้ข้อคิดและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติตน ชี้แนวทางแก้ไขปัญหา หนังสือยังเป็นทั้งเพื่อนคู่ใจในยามว่าง ซึ่งหนังสือมีเนื้อหาสาระมาก ทั้งเรื่องสั้น สารคดี เรื่องยาว และบันเทิงที่จะช่วยเป็นเพื่อนแก้เหงาในยามว่างให้ได้ใช้ประโยชน์ หนังสือช่วยผ่อนคลายความเครียดและให้อารมณ์ขัน มีหนังสือวารสารต่างๆมากมายที่ช่วยผ่อนคลายความเครียด ถ้าได้อ่านหนังสือที่ให้อารมณ์ขัน เช่น ขำหัวเราะ มหาสนุก ตลอดจนข่าวขันต่างๆ ก็จะช่วยให้นุษย์เรามีอารมณ์ขันมีความสุขขึ้นมาได้ หนังสือให้ทางเลือกในการฝึกฝนอาชีพ ทำให้นุษย์เรามีทางเลือกในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีเห็นช่องทางประกอบอาชีพที่ตนเองรักและชอบได้ดียิ่ง ดังที่กล่าวมาจะเห็นว่า หนังสือเป็นผู้ให้ชีวิตมนุษย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หนังสือเสมือนครูคนที่สามที่รองจากพ่อแม่และครูผู้สอน เพราะมนุษย์เราทุกคนย่อมจะต้องเรียนรู้อยู่ตลอดชีวิตผู้ที่ให้ความรู้แก่มนุษย์เราตลอดชีวิตนั้นคงจะหนีไม่พ้นหนังสือ ฉะนั้นหนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หนังสือเป็นผู้ให้ความรู้ ความคิด ปลูกฝังจิตวิญญาณ ฝึกฝนอาชีพ และให้ความรื่นรมย์ ความสุนทรีย์ทางอารมณ์แห่งมนุษย์จะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข แต่

การที่มนุษย์เราจะเห็นความสำคัญของหนังสือและสนใจอ่านหนังสือนั้น เราคงจะต้องช่วยกันสร้างเสริมให้มนุษย์เรามีนิสัยรักการอ่าน ถ้าหากมนุษย์เรามีนิสัยรักการอ่านแล้ว ทำให้มนุษย์เรามีนิสัยรักการอ่าน ชอบที่จะอ่าน ใช้เวลาที่มีอยู่ในการอ่านแล้ว ทำให้มนุษย์ได้พบขุมทรัพย์แห่งมวลความรู้ทั้งปวง ทั้งนี้เพราะความรู้จากหนังสือนั้นไม่มีพรมแดน หากเราจะอ่าน ซึ่งความสนใจของมวลชนที่มีต่อหนังสือ ก็ได้มีมากขึ้นไปตามความเจริญของสังคมและบ้านเมือง จนมีคำกล่าวกันว่า หนังสือเป็นเครื่องวัดความเจริญของสังคมอย่างหนึ่ง ความสนใจได้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง และสนใจในรายละเอียดลึกกลงไปในแต่ละแขนง ทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และทำให้เกิดหนังสือประเภทต่าง ๆ ขึ้นมาก แต่แต่ละประเภทมีกลุ่มบุคคลที่สนใจแตกต่างกันไป ลักษณะการใช้งาน อายุการใช้งานก็แตกต่างกันไปด้วย วิธีการผลิตหนังสือแต่ละประเภทและวัสดุที่ใช้ผลิตก็ต้องแตกต่างกันออกไป ผู้ผลิตจะต้องหาวิธีการผลิตให้เหมาะสมกับหนังสือแต่ละประเภท การแบ่งประเภทของหนังสือมีวิธีแบ่งได้หลายอย่าง แต่เพื่อให้เห็นลักษณะการผลิตและรูปเล่มได้เด่นชัด หนังสืออาจแบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ วารสาร (Periodical) และหนังสือเล่ม (book) ซึ่งวารสาร (Periodical) เป็นหนังสือที่มีชื่อหนังสือคงที่ จัดพิมพ์ออกจำหน่ายจ่ายแจกตามลำดับเรื่อยไป เช่น หนังสือที่พิมพ์ออกมาทุกวันจะมีชื่อหนังสือชื่อเดียวกันตลอด ได้แก่ สยามรัฐ ไทยรัฐ เดลินิวส์ หรือหนังสือที่พิมพ์ออกมาทุกสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน หรือทุกระยะเวลาต่าง ๆ มีชื่อหนังสือเหมือนกัน เช่น สตรีสาร วิทยากรย์ หลักไท หนังสือเหล่านี้เป็นวารสาร หนังสือประเภทวารสารยังอาจแบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้เป็นหนังสือพิมพ์ (newspaper) ส่วนนิตยสาร (magazine) คือ สิ่งตีพิมพ์ที่เป็นหนังสือออกมาเป็นคราว ๆ เป็นรายคาบ เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน ราย 3 เดือน รวบรวมเนื้อหาประเภทต่าง ๆ เข้าด้วยกันจัดทำโดยผู้ประกอบการ มุ่งหวังผลกำไรทางการค้า เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับความบันเทิง ยังสามารถแบ่งได้หลายประเภท ดังนี้ แฟชั่น, ผู้หญิงและไลฟ์สไตล์, ผู้ชายและไลฟ์สไตล์, วัยรุ่น สุขภาพและความงาม, model, ท่องเที่ยว, Gossip และบุคคล, ชีวิต, แต่งบ้าน, ยานพาหนะ, บ้านและที่ดิน, เทคโนโลยี, ไอที, การออกแบบ, อาหารและเบเกอรี่, แม่และเด็ก, สัตว์เลี้ยง, ภาพยนตร์, shopping, เพลงและดนตรี, ธุรกิจตลาดและลงทุน, ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การศึกษา, เด็กและเยาวชน, ไลฟ์สไตล์, เครื่องประดับ, กีฬา, ความรู้ทั่วไป เป็นต้น

การศึกษา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจในหนังสือนิตยสารแฟชั่น ซึ่งในจังหวัดพิษณุโลกได้มีนิตยสารแฟชั่น ชื่อ BONG MAGAZINE เป็นนิตยสารเพื่อวัยรุ่นและกลุ่มคนที่สนใจในจังหวัดพิษณุโลก นิตยสาร” Bong Magazine” ถูกก่อตั้งขึ้นโดยนายเจน เชนพรมราช

และกลุ่มเพื่อน แต่โดยส่วนตัวนายเจนเป็นคนชอบเขียนหนังสือจึงอยากมีหนังสือเป็นของตนเอง นายเจน เจนพรมราช และกลุ่มเพื่อน จึงเล็งเห็นว่า หนังสือแฟชั่นน่าจะเป็นที่รู้จักอันรวดเร็ว อีกทั้งเพื่อกระตุ้นวัยรุ่นในจังหวัดพิษณุโลกให้หันมาสนใจการแต่งกายกันมากขึ้น และกล้าที่จะเป็นตัวของตัวเองกันมากขึ้น ด้วยเหตุที่ต้องการจะมีหนังสือเป็นของตนเอง จึงตั้งบริษัทโดยจดทะเบียนพาณิชย์โดยใช้ชื่อว่า "รำเรงกรุ๊ป" เมื่อ 18 มีนาคม 2551 แล้วผลิตหนังสือขึ้นภายใต้ชื่อ "Bong Magazine" เหตุที่หนังสือชื่อว่า "Bong" เนื่องจากคนภายในกลุ่มพูดขึ้นมาว่า "บ๊องรีเปล่าอยู่ๆก็อยากทำหนังสือโดยที่ไม่มีสปอนเซอร์" เพราะการจัดทำหนังสือนั้นต้องใช้ต้นทุนที่สูง แต่ทุกคนมีใจรักในการทำงาน จึงทำให้เกิดหนังสือนิตยสาร Bong Magazine ขึ้นมา จัดทำขึ้นเพื่อกระตุ้น วัยรุ่นในจังหวัดพิษณุโลกให้หันมาสนใจการแต่งกาย โดยมีนิตยสารวัยรุ่น "CHEEZE" เป็นแบบอย่างภายในเล่มนิตยสาร Bong Magazine แนว street Fashion ซึ่งจะเป็นการถ่ายภาพวัยรุ่นในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีการแต่งตัวที่โดดเด่น ตามสมัยนิยม มีบทความต่างๆ เพื่อให้ความรู้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าหนังสือนิตยสาร Bong Magazine ควรมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองและสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีมากขึ้นสำหรับผู้พบเห็นได้ด้วย อีกทั้งหนังสือสามารถขยายตลาดอันกว้าง ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นทั้งในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดใกล้เคียงตลอดจนกลุ่มคนที่สนใจ ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร "Bong Magazine" โดยศึกษาสื่อต่างๆ โดยหาช่องทางเพื่อให้เป็นที่รู้จักอันกว้างและเพื่อสร้างภาพลักษณ์เพื่อส่งเสริมการตลาดนี้ เป็นการประยุกต์เอาแนวทางการดำเนินงานของการตลาดสมัยใหม่มาเป็นกรอบ เนื่องจากภาพลักษณ์เพื่อส่งเสริมการตลาดถือเป็นเป้าหมายสำคัญทางการตลาดที่องค์การธุรกิจจะต้องสร้างเสริมให้มีความโดดเด่นและเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองในภาวการณ์แข่งขันของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยการศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา เกี่ยวกับการออกแบบสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร "Bong Magazine"

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนิตยสาร "bong magazine"
2. เพื่อศึกษาเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ให้กับองค์กรสำหรับนิตยสาร "bong magazine"
3. เพื่อศึกษาทฤษฎีการออกแบบและกระบวนการของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร

4. เพื่อศึกษาและพัฒนาการการออกแบบสำหรับนิตยสาร " Bong Magazine"

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร
2. พัฒนานิตยสาร " Bong Magazine" ให้มีภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ดีขึ้นและสามารถออกสู่ตลาดได้กว้างขึ้น มีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นยุคใหม่มีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา ซึ่งนักวิจัยในที่นี้หมายถึงนิสิตวิชาเอกสื่อ นวัตกรรม สาขาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนงานวิจัยคือ โครงการพัฒนาการออกแบบสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสาร "Bong Magazine" ซึ่งมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวนิตยสาร

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของนิตยสาร " Bong Magazine"
- 1.2 แนวคิดที่มาของการออกแบบอัตลักษณ์ให้กับองค์กรสำหรับนิตยสาร " Bong Magazine"
- 1.3 กระบวนการคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารสำหรับนิตยสาร " Bong Magazine"

2. ขอบเขตด้านการตลาด

- 2.1 การจัดการและการจัดจำหน่าย
- 2.2 กลุ่มตลาดเป้าหมาย
- 2.3 พฤติกรรมผู้บริโภค

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 3.1 การออกแบบอัตลักษณ์องค์กรสำหรับนิตยสาร " Bong Magazine"
- 3.2 ออกแบบนิตยสาร " Bong Magazine" เล่มที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การออกแบบ หมายถึง การใช้ความคิดในการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยการเลือกการจัดวัสดุและเครื่องมือ เพื่อสร้างงานศิลปะที่มีรูปลักษณะให้เหมาะสมกับหน้าที่ ในด้านความงามและอัตราประโยชน์ หรือสร้างสรรค์งานศิลปะบริสุทธิ์ที่มีความมุ่งหมาย ในด้านความงดงาม ความซาบซึ้ง ความสะเทือนใจ เพื่อให้เกิดความนิยม (วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ 2527 หน้า 1)

2. เอกลักษณ์องค์กร (Corporate Identity) (CI) หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ปรากฏต่อสายตาผู้อื่น พร้อมทั้งแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ขององค์กรนั้นๆ โดยอาศัยองค์ประกอบกราฟฟิก

3. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่จัดทำเป็นรูปเล่ม มีเนื้อเรื่องหลายเรื่องโดยละเอียดทั้งเล่ม เนื้อเรื่องบางเรื่องจบในเล่มและบางเรื่องมีเนื้อเรื่องต่อเนื่องกันหลายเล่มจบ ลักษณะที่พึงประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ลักษณะองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ขนาดและลักษณะรูปเล่ม จำนวนหน้า รูปแบบการจัดวางรูปเล่ม การจัดพิมพ์ การเข้าเล่ม ระยะเวลาการผลิต เนื้อเรื่อง ประเภทและสีของภาพประกอบเนื้อเรื่อง รูปแบบขนาดและสีของตัวอักษร